

Krásný den,

moc ráda se s Vámi setkávám v dalším Newsletteru. Téma je zaměřené na aktuální situaci, která se velmi promítá do právních předpisů nebo spíš právní předpisy teď velmi intenzivně a hlavně překotně zasahují do našich životů soukromých a podnikatelských. Určitě bych však nechtěla, abyste si tu dnes četli podrobné podmínky výplaty ošetřovného nebo detaily čerpání úvěrů a záruk v rámci programů COVID. A není to jen z toho důvodu, že **osobně si myslím, že řešit situaci aktuálního propadu příjmů úvěrem není ve většině případů to nejlepší řešení.**

Mohla bych Vám tu sice dát obsáhlý přehled všech programů, úlev a účinných právních předpisů k dnešnímu dni, ale v okamžiku, kdy během dalších dní přibudou nové předpisy, stávající opatření se několikrát změní, bude Vám to k ničemu, pokud nebudete vědět, kde změny hledat a jak s nimi pracovat. **Proto se v první části Newsletteru zaměřím na co nejjednodušší vysvětlení právních principů, podle kterých se (zejména) v době nouzového stavu postupuje.**

Jako jedno z velkých negativ totiž vnímám, že místo aby na stránkách příslušných ministerstev bylo na první pohled patrné, co je zatím jen návrhem ke schválení a co už platí, najdete (pokud vůbec) takové informace až někde ke konci textu. Ve spojitosti s „jasnými“ titulky v médiích pak vzniká zbytečný a často i nebezpečný chaos.

Konkrétním příkladem budiž úvodní stránka [Ministerstva financí](#). Když se tam teď kouknete, asi nepřehlédnete sekci „**NEPŘEHLÉDNĚTE**“ a tam pěkně

„Pětadvacítka – MF spouští přímou podporu OSVČ“ a hned vedle **„Kompenzační bonus pro OSVČ ve výši 25 tisíc Kč – nejčastější otázky a odpovědi“**. **U obojího datum 7.4.2020.** Řekla bych, že běžný návštěvník webu z toho nabyde dojem, že MF má funkční program, v rámci kterého poskytuje pro OSVČ bonus 25 tis. Kč, a že už tady zodpovídá konkrétní otázky k poskytnutí bonusu, splnění nutných podmínek apod. Stejný dojem zůstane i když materiály otevřete. **A jen když dočtete do konce, tak zjistíte, že program musí nejdřív schválit Parlament, a že ty podmínky vlastně můžou být nakonec úplně jiné, protože v průběhu legislativního procesu samozřejmě může být schváleno x pozměňovacích návrhů.** Takže může být třeba i úplně jiná částka...

Mimochodem, Poslanecká sněmovna návrh této podpory pro OSVČ projednává na aktuální schůzi, jak se k tomu ještě podrobněji dostanu v další části Newsletteru.

Ať v tom nemáme chaos, **vrátíme se k základům a začneme tím, kde se vzaly mimořádné kompetence vlády, na základě čeho je možné teď vydávat různá mimořádná opatření a jak je to se zkráceným projednáním vládních návrhů zákonů v Parlamentu.**

Téma - NOUZOVÝ STAV

Nouzový stav je možné vyhlásit na základě ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

V článku 5 tohoto zákona se říká, že:

„Vláda může vyhlásit nouzový stav v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost.“

Vláda také musí o vyhlášení nouzového stavu neprodleně informovat Poslaneckou sněmovnu, která může vyhlášení zrušit.

K vyhlášení nouzového stavu u nás došlo usnesením vlády č. 69/2020 Sb. dne 12.3.2020. Usnesení bylo ještě ten den zveřejněné ve Sbírce zákonů a stalo se hned účinným. A následovala pak smršť jednotlivých usnesení vlády o přijetí krizových opatření.

Tady se dostáváme k tomu, že **formou vládních usnesení v této souvislosti nemůžou být klasicky měněné zákony, ale vláda „jen“ vymezuje, která práva a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají.**

Podrobnostmi se pak zabývá zejména krizový zákon, což je **zákon č. 240/2000 Sb.**, který mimo jiné stanoví práva, která lze omezit a dává vládě řadu oprávnění po dobu trvání nouzového stavu. Pokud sledujete opatření vycházející ve Sbírce zákonů, tak těmi z poslední doby jsou například i opatření nařizující přednostní zásobování některým firmám. Když se do krizového zákona podíváte, zjistíte, že je legálně možné nařídit o dost více omezení a povinností, než aktuálně nařízeno je.

TRVÁNÍ A PRODLUŽOVÁNÍ NOUZOVÉHO STAVU:

Nouzový stav lze vyhlásit nejdéle na dobu 30 dnů. Lze jej pak i prodloužit, ovšem k tomu už vláda potřebuje souhlas Poslanecké sněmovny. A ten zrovna dnes po celodenním projednávání obdržela a **nouzový stav je prodloužen do 30.4.2020.**

DOPAD NOUZOVÉHO STAVU NA PROJEDNÁVÁNÍ ZÁKONŮ:

Jak jsem zmínila, vláda sice může svými opatřeními leccos nařídit nebo zakázat a jisté pravomoci má i Ministerstvo zdravotnictví (čehož bylo využito pod dojmem, že tím pádem nebude možné po státu žádat kompenzaci škod, viz dále), nicméně **zákonodárná moc zůstává stále na Parlamentu.**

V nouzovém stavu má ovšem vláda možnost požadovat, aby Parlament projednal vládní návrh zákona ve zkráceném čtení. A to vláda aktuálně využívá. Co znamená zkrácené projednávání?

Poslanecká sněmovna se musí o vládním návrhu zákona **usnést do 72 hodin** od jeho podání a **Senát do 24 hodin od jeho postoupení Poslaneckou sněmovnou (a pokud by se nevyjádřil ve lhůtě, tak platí, že je návrh zákona přijat).** To je oproti běžnému mnohaměsíčnímu projednávání ohromné zrychlení.

..... **NÁHRADA ŠKODY PODLE KRIZOVÉHO ZÁKONA:**

Patrně jste krátce po vyhlášení nouzového stavu zaznamenali vyjádření buď zpochybňující dodržení procesu při vyhlásování nouzového stavu anebo upozorňující na povinnost státu nahradit fyzickým a právnickým osobám škodu způsobenou v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními podle krizového zákona. Z pohledu mé profese je to samozřejmě velmi zajímavé a poutavé téma, **nicméně v praxi by v situaci, kdy stát (jak se zatím zdá) tvrdí, že se žádná náhrada škody v podobě zejména ušlého zisku hradit nebude, by jediné relevantní stanovisko mohly dát až soudy rozhodující o konkrétních uplatněných návrzích.** A opravdu si nedělám iluze, že když už teď trvá roky vysoudit i poměrně zřejmé nároky z odpovědnosti státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem, tak že bychom se rozhodnutí ohledně náhrad za krizová opatření dočkali během pár měsíců.

Přesto doporučuji aspoň pro představu toho, co vše stát (vláda a ministerstva) legálně může, **do krizového zákona nahlédnout.** Mimo jiné se týká i živelních pohrom nebo havárií a může se hodit i těm z Vás, kdo jste členy obecních nebo krajských samospráv. **Najdete tam i povinnosti běžných fyzických a právnických osob a také přestupky.**

Téma – AKTUÁLNĚ ÚČINNÁ (SCHVÁLENÁ) OPATŘENÍ NA POMOC PODNIKATELŮM

Kde hledat aktuální a relevantní informace pro podnikatele?

VLÁDA

Vládních opatření (a tiskových konferencí) je stále hodně, určitě jsou tedy **vládní webové stránky jedním z hlavních zdrojů**.

MINISTERSTVO FINANCÍ

Ač jsem v úvodu kritizovala Ministerstvo financí, tak co do daňových úlev jsou stále jejich stránky samozřejmě rozhodující. Je tam i spousta kvalitních materiálů, dobře zpracovaných. Jen je potřeba pročítat raději celé a rozlišit, co je jen návrh zákona (a tam pak finální znění vždy hledejte ve Sbírce zákonů) a co je výsledek kompetence ministerstva – viz zejména finanční zpravodaje.

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

Má aktuálně asi nejlépe zpracované přehledy pro podnikatele, jejich rozcestník je velmi dobrý, články jsou aktualizované (a hlavně údaj o aktualizaci hned v úvodu, takže víte, s jak „starými“ informacemi pracujete) **a velmi doporučuji jejich přehledné tabulky jak pro OSVČ, tak pro ostatní podnikatele.**

SBÍRKA ZÁKONŮ

Právě dnes a v nejbližších dnech jsou projednávány návrhy zákonů nebo novel zákonů, které se týkají podnikatelů a ty nemůžou být účinné dříve než vyjdou ve Sbírce zákonů. Je to tedy velmi důležitý informační zdroj. Pro kontrolu čerstvých předpisů doporučuji osobně stránky www.sbirka.cz, jen v některých případech tam není k dispozici digitalizovaná příloha a to pak chodím na stránky ministerstva vnitra do [oficiální sbírky zákonů](#).

DAŇOVÉ ÚLEVY:

1. Daň z příjmů fyzických i právnických osob, tj. jak OSVČ, tak i např. SRO:

- **Daňové přiznání za rok 2019 lze bez sankcí místo k 1.4.2020 podat až do 1.7.2020.** Sice pokud podáte po 1.4.2020, tak je podáno pozdě, ale ve [Finančním zpravodaji č. 4/2020](#) je k tomu rozhodnutí o plošném prominutí pokuty za takové pozdní podání a stejně tak je prominut i úrok z prodlení, pokud není daň uhrazena do 1.4.2020, ale až do 1.7.2020. Není potřeba o prominutí nijak žádat anebo prokazovat souvislost s aktuální situací.

POZOR, pokud byste podali nebo hradili až po 1.7.2020, tak zaplatíte i úrok z prodlení a pokutu i za dobu od 2.4.2020!

Záloha na daň z příjmů fyzických nebo právnických osob – pokud jste povinni platit čtvrtletní nebo pololetní zálohy na daň z příjmů, pak byste normálně měli **k 15.6.2020** platit zálohu. **Tato záloha se plošně promíjí**, není potřeba o to nijak žádat. Toto rozhodnutí bylo zveřejněné ve [Finančním zpravodaji č. 5/2020](#).

2. Daň z přidané hodnoty:

– **Plošně se promíjí případná pokuta 1.000 Kč za pozdní podání kontrolního hlášení**, pokud povinnost k úhradě DPH vznikla v období od 1.3.2020 do 31.7.2020 (viz [Finanční zpravodaj č. 4/2020](#)).

- **Vyšší pokuty za nepodání kontrolního hlášení se prominou jedině na základě individuální žádosti**, z důvodů majících souvislost s epidemií koronaviru; pokud je pokuta aspoň částečně prominuta, tak je automaticky prominuta **i pokuta za opožděné podání daňového přiznání za shodné nebo z části shodné období**, a to pokud bylo daňové přiznání podáno nejpozději v den podání kontrolního hlášení (viz [Finanční zpravodaj č. 5/2020](#)).

- **Promíjí se pro dobu nouzového stavu při bezúplatném dodání vybraných výrobků** (zejména respirátory, roušky, testovací soupravy COVID-19, ochranné brýle, rukavice) nebo např. desinfekčních prostředků výrobcům vybraných výrobků – konkrétně stanoveno rozhodnutím ve [Finančním zpravodaji č. 6/2020](#).

3. Daň z nabytí nemovitých věcí:

Pokud bude daňové přiznání, které mělo být podáno mezi 31.3.2020 a 31.7.2020 **podáno nejpozději 31.8.2020**, promíjí se pokuta za opožděné podání. Promíjí se i úrok z prodlení s platbou daně nebo zálohy v období 31.3. až 31.7.2020, pokud bude **uhrazena daň do 31.8.2020**. Obojí je ve [Finančním zpravodaji č. 4/2020](#).

4. Silniční daň:

Zálohy splatné 15.4. a 15.7. mohou být bez úroku z prodlení uhrazené až do 15.10.2020 (viz [Finanční zpravodaj č. 6/2020](#)).

.....
ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ:

- **Termín pro podání přehledu za rok 2019** a pro úhradu případného nedoplatku je **posunutý na 3.8.2020**.

- **Zálohy za období březen až srpen 2020 ve výši stanovené jako minimální povinné se všem (bez žádosti) odpouštějí.** Tedy o tyto částky se sníží i vyúčtování v přehledu za rok 2020 všem OSVČ. Jedná se o částku 2.352 Kč měsíčně.

- **Zálohy za období březen až srpen 2020 ve výši nad minimální povinné zálohy se neplatí a doplatí se až platba v rámci přehledu za rok 2020.**

Pokud jste březnovou zálohu uhradili, použije se až na zálohu za září 2020.

- Vše je upraveno [zákonem č. 134/2020 Sb.](#)

SOCIÁLNÍ (DŮCHODOVÉ) POJIŠTĚNÍ:

- **Termín pro podání přehledu za rok 2019 a pro úhradu případného nedoplatku je posunutý na 3.8.2020.**

- **Zálohy za období březen až srpen 2020 ve výši stanovené jako minimální povinné se všem (bez žádosti) odpouštějí.** Tedy o tyto částky se sníží i vyúčtování v přehledu za rok 2020 všem OSVČ.

- **Zálohy za období březen až srpen 2020 ve výši nad minimální povinné zálohy se neplatí a doplatí se až v rámci přehledu za rok 2020.** Pokud i tak budete nadále teď zálohy hradit, použijí se až na zálohy za září až prosinec 2020.

- Zmíněné minimální částky pojistného jsou u OSVČ na hlavní činnost 2.544 Kč měsíčně a u vedlejší činnosti 1.018 Kč měsíčně.

Změny v oblasti záloh a pojistného jsou upravené [zákonem č. 136/2020 Sb.](#), pokud byste chtěli mít originální zdroj.

NÁHRADY ZAMĚSTNAVATELŮM:

Možnosti proplacení části mzdy nebo náhrady mzdy viz zmíněná tabulka na stránkách MPO (program Antivirus).

A POZOR: **Ošetřovné OSVČ má podobu dotace**, tedy včetně například povinnosti 10 let uchovávat související doklady anebo možností 2 roky oprávněnost dotace kontrolovat. Velmi proto doporučuji přečíst podmínky a zvážit, co ve formě čestného prohlášení podepisujete.

Téma – ZÁSADNÍ CHYŠTANÉ (PROJEDNÁVANÉ) ZMĚNY TÝKAJÍCÍ SE PODNIKATELŮ

PRÁVĚ V POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ

Aktuálně probíhá 44. schůze Poslanecké sněmovny. Začala až ve večerních hodinách 7.4.2020 a zatím (21:22) nemáme schválený žádný z projednávaných návrhů zákonů. Celý pořad schůze je poměrně obsáhlý a pokud se podíváte na jednotlivé projednávané návrhy zákonů (sněmovní tisky), tak uvidíte to množství pozměňovacích návrhů. Nemá tedy zatím význam se jimi zabývat podrobněji, protože finální text může mít opravdu různou podobu.

PROGRAM JEDNÁNÍ PS

- **Přehled zásadních návrhů týkajících se podnikatelů, a to i v pozicích nájemců nebo pronajímatelů:**
 - **kompenzační bonus pro OSVČ** – ona výše zmíněná pětadvacítká – sněmovní tisk č. 808 - **NAKONEC JEŠTĚ 7.4.2020 SCHVÁLENO SNĚMOVNOU**
 - **odklad splátek úvěrů** – sněmovní tisk č. 813,
 - **odklad plateb nájemného u bytů** (a nemožnost jen pro dlužné nájemné dát výpověď nájemci) – sněmovní tisk č. 815
 - **odklad plateb nájemného u prostor sloužících k podnikání** – sněmovní tisk

- č. 816,
- o návrh týkající se **oblasti justice a soudních řízení** (rozšíření možnosti prominout zmeškání lhůty) **včetně exekucí, insolvence anebo i konání valných hromad právnických osob** – sněmovní tisk č. 807,
 - o **změna zákona o realitním zprostředkování** – sněmovní tisk č. 806.

Změn i v nejbližších dnech bude rozhodně plno, aktuální info můžete sledovat i na našich **webových stránkách** nebo na FB na **Právních svačinkách**.

A budu se těšit opět za měsíc u nového Newsletteru.

PŘEJI VÁM PEVNÉ ZDRAVÍ DO DALŠÍCH DNÍ

Monika Bakešová

--

JUDr. Monika Bakešová

advokátka

Novobranská 270/18, 412 01 Litoměřice

Mobil: 603 246 903

Naše webovky:

[advokátní kancelář](#)

[právní e-shop](#)

[právní průvodce MOJE SRO](#)

Odhlásit odběr

Tento email byl odeslán na adresu ak@bakesova.cz.

Odesilatelem je Monika Bakešová, ak@bakesova.cz

Z odběru se můžete [odhlásit](#).

[S radostí doručeno díky aplikaci SmartEmailing](#)

[Antispam pravidla](#)

